

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta/ Ylä-Savon musiikkiopiston johtokunta

Henkilöstö (htv) vastuualueittain

SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA	Henkilöstö/htv	TP2022	TA2023	TP2023	Poikkeama
Sivistys- ja hyvinvointitoimialan hallinto					
	Vakituiset	3,6	3,7	3,7	0
	Määräaikaiset	0	0	0	0
	Yhteensä	3,6	3,7	3,7	0
Varhaiskasvatus					
	Vakituiset	110,6	111,5	94,7	-16,8
	Määräaikaiset	21,9	21	20,8	-0,2
	Yhteensä	132,5	132,5	115,5	-17
Perusopetus ja lukiokoulutus					
	Vakituiset	229,8	221,5	223,9	2,4
	Määräaikaiset	42,2	35,8	43,6	7,8
	Yhteensä	272	257,3	267,5	10,2
Kulttuuri ja vapaa-aika					
*tuntiopettajien tunnit laskettu yhteen	Vakituiset	45,5	51,3	49,5	-1,8
ja muutettu laskennallisesti päätoimisten määräksi	Määräaikaiset*	32,5	28,5	31,1	2,6
	Yhteensä	78	79,8	80,6	0,8
Yhteensä	VAKITUISET	389,5	388	371,8	-16,2
	MÄÄRÄAIKAISET	96,6	85,3	95,5	10,2
SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA	YHTEENSÄ	486,1	473,3	467,3	-6

Vuonna 2023 toteutuneet henkilöstömuutokset

Syntyvyyden voimakas aleneminen tulee näkymään kaikissa sivistys- ja hyvinvointitoimialan palveluissa jollakin aikajänteellä. Tähän on varauduttu kaikilla vastuualueilla harkitsemalla hyvin tarkkaan vapautuvien vakanssien täyttämistä ja käytetty tarvittaessa määräaikaisia työ- ja virkasuhteita.

Varhaiskasvatuksessa on vuosittain vaihtelua lasten määrissä eri yksiköissä ja ryhmissä. Pertunrannan päiväkoti toimi väliaikaisesti vuoden ajan. Väliaikaisen päiväkodin henkilöstö sekä esiopetuksen pilotissa mukana ollut varhaiskasvatuksen henkilöstö sijoitettiin syksyllä toimintakauden alussa olemassa oleville ja vapautuneille vakansseille näin tiivistäen henkilöstöä. Vapautuneita tehtäviä jätettiin täyttämättä noudattaen silti lakisääteisiä mitoitusmääräyksiä.

Varhaiskasvatuksen saamalla valtion erityisavustuksella vahvistettiin varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviä toimenpiteitä sekä kehitettiin laatua. Henkilöstöä palkattiin lisäresurssiksi, jotta yksiköissä voitiin pienentää ryhmäkokoja ja kohdentaa tukitoimia. Lisäksi otettiin käyttöön Karvin ja OKM:n digitaalinen laadunarvioitijärjestelmä Valssi hankekoordinaattorin ohjaamana.

Perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa on vuosittaista vaihtelua oppilas- ja opetusryhmien määrässä. Tähän vastattiin joko jättämällä vapautuvia tehtäviä määrääjäksi täyttämättä tai palkkaamalla opettajia määrääjäksi. Valtion myöntämällä erityisavustuksilla on palkattu määräaikaista opettajia ja koulunkäynninohjaajia. Oppivelvollisuuslaki on tuonut uusia velvoitteita kunnille. Näihin vastaamiseksi perustettiin uusi oppivelvollisuusasiantuntijan tehtävä.

Ruokapalveluiden henkilöstö määrä pieneni seitsemällä (7) henkilölle 1.1.2023, koska kuntien palveluksessa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotantoon liittyvissä ruokapalvelutehtävissä työskennelleet henkilöt siirtyivät hyvinvointialueelle ja sieltä Servica Oy:n palvelukseen.

Vuodesta 2023 aikana huomioitiin hyvinvointialueen käynnistymisen vaikutukset ruokapalveluiden toimintatuottoihin ja -kuluihin sekä henkilöstömäärään.

Kulttuuri- ja vapaa-aika vastuualueella oli määräaikaista työntekijöitä, työllistettyjä ja tuntiohjaajia museossa, Paloisvuoren kahviossa ja vuokraamossa, keskustan uimarannan asiakasturvallisuuden valvonnassa, nuorisotiloilla ja käytännön ohjaus- ja opetustehtävissä sekä kehittämishankkeissa. Ankkuritoiminnassa toimi yhteinen Ylä-Savon kuntien nuorisotyöntekijä. Uuden uimahallin altaiden määrän lisääntyminen, asiakasturvallisuus ja aukioloajat aiheuttivat yhden vakituisen henkilöstön lisäyksen ja määräaikaisten sekä ostopalvelujen lisäystä. Uutena henkilönä aloitti osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori, jonka tehtävänä on koordinoida terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä koko kaupungin tasolla. Yläkoulun koulunuorisotyöntekijä vakinaistettiin 4/23 alkaen hankerahoituksen päättyttyä. Lisäksi Twist -kesätyötoiminnassa työllistettiin 119 nuorta, yhteensä n. 2,1 htv ja neljä kesäohjaajaa 0,5 htv

Henkilöstöä kehitetään vuosittain hyväksyttävän koulutussuunnitelman mukaisesti.

Erityisavustuksilla palkattua määräaikaista henkilöstöä oli 29,6 henkilötyövuotta (opettajia, avustajia, ohjaajia).

Strategiset tavoitteet

Toteutui
Toteutui osittain
Ei toteutunut

Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 31.12.	Tila
Inspiroiva lisalmi				
Osallisuuden sekä toimijuuden tukeminen ja vahvistaminen	Eri käyttäjäryhmien osallistaminen palvelujen suunnitteluun jokaisella vastuualueella	Toimintakertomus Vähintään yksi toimenpide/vastuualue	Toteutunut	
Palveluiden uudistaminen ts. ajassa pysyminen	Kehittämisohjelmien aktiivinen haku ja osallistuminen. Jokainen vastuualue on mukana vähintään yhdessä kehittämishankkeessa.	Hankerekisteri	Toteutunut	
Palveluiden uudistaminen ts. ajassa pysyminen	Jokainen työntekijä osallistuu vuoden aikana vähintään yhteen koulutukseen.	Populus, koulutusraportti	Toteutunut	
Aktiivinen ja hyvinvoiva kaupunkilainen	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen huomioidaan kaikissa palveluissa.	Teaviisari Terveystiedon edistämisaktiivisuus on parempi kuin muissa Laajan hyvinvointikertomuksen - vertailualueilla.	2023: lisalmi 70 Ylä-Savo 68 Pohjois-Savo 73	
Aktiivinen ja hyvinvoiva kaupunkilainen	Yksilöä kannustetaan tekemään hyvinvointia ja terveyttä edistäviä päätöksiä.	Ruokasuositusten mukaiset ateriakokonaisuudet toteutuivat.	Toteutunut	
Aktiivinen ja hyvinvoiva kaupunkilainen	Luodaan mahdollisuuksia ja kannustetaan omatoimisen liikunnan ja kulttuurin harrastamiseen.	Kouluterveyskysely Lapset ja nuoret harrastavat jotakin vähintään kerran viikossa.	84,3 % (2023) 4. ja 5 lk oppilaista. 94,1 % (2023) 8. ja 9. lk oppilaista.	

Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 31.12.	Tila
Inspiroiva lisalmi				
Aktiivinen ja hyvinvoiva kaupunkilainen	Virikkeellinen ja turvallinen fyysinen ympäristö turvataan rakentamalla tai peruskorjaamalla ainakin yksi lähiliikuntapaikka.	Investointiohjelma Mansikkaniemen lähiliikuntapaikka Haukiniemen ulkokuntoilupaikka	Toteutui.	
Aktiivinen ja hyvinvoiva kaupunkilainen	Aktiivisella viestinnällä ja markkinoinnilla tehostetaan palvelujen tunnettavuutta. Kulttuuri- ja liikuntapalveluiden yhteistä Elämäni kunnossa -konseptia käytetään aktiivisesti palveluja kehitettäessä ja markkinoitaessa.	Toimintakertomus • someseuraajien ja verkkosivuliikenteen määrä on suurempi kuin ed. vuonna • yhteisten tapahtumien, toimenpiteiden ja kampanjoiden määrä väh. 10 kpl • palvelujen kävijämäärä suurempi kuin edellisellä vuonna	Toteutui.	
Lasten ja nuorten terveen kasvun ja hyvän oppimisen mahdollistaminen	Varhaiskasvatuksessa tarjotaan perheiden tarpeisiin sopivia erilaisia vaihtoehtoja.	Effica 90 % perheistä saanut haluamansa varhaiskasvatusmuodon.	Toteutui.	
Lasten ja nuorten terveen kasvun ja hyvän oppimisen mahdollistaminen	Koulut ovat viihtyisiä ja innostavat oppimaan.	Kouluterveyskysely 90 % lapsista ja nuorista pitää koulunkäynnistä.	4. ja 5. lk oppilaista 74,0 % (2023) 8. ja 9. lk oppilaista 49,8 % (2023)	

Riskit

Ei toteutumassa
Riski kasvanut
Riski toteutui

Riskin kuvaus ja mahdollinen vaikutus	Ennakoivat toimenpiteet riskin hallintaan	Toteuma 31.12.	Tila
Kiinteistöjen heikko kunto tai viat vaikuttavat toiminnan järjestämiseen.	Säännölliset kuntotarkastukset/katselmukset. Ilmoituksen ongelmista kiinteistöhuoltojärjestelmään.	Riski toteutui. Vanhan uimahallin ongelmat alkuvuodesta 2023.	
Toimitilojen heikko kunto vaikuttaa palvelutuotannon imagoon.	Aktiivinen tiedotus korjaustoimenpiteistä.	Riski toteutui. Juhani Ahon koulun sisäilmaongelmat alkuvuodesta 2023.	
Työskentelyn olosuhteista johtuvat tai työtehon merkittävät heikkenemiset / sairaslomat	Ennaltaehkäisy, varhainen puuttuminen, ikäohjelma, aktiivisen tuen toimintamalli	Riski kasvanut. Sairauspoissaolojen määrä toimialalla lisääntynyt.	
Yksikön palvelutuotanto joudutaan keskeyttämään mm. omaisuus- tai epidemiavahingon vuoksi.	Omavalvonta toteutetaan ohjeiden mukaisesti. Kunnossapito säännönmukaista. Henkilöstön koulutuksesta huolehditaan.	Riski toteutui. Riski toteutui. Vanhan uimahallin ongelmat alkuvuodesta 2023.	
Tietojärjestelmiin liittyvissä rekisterin ylläpidossa ei onnistuta ja salassapidettäviä tietoja vuotaa ulkopuolisille.	Pääkäyttäjien osaamistaso pidetään koulutusten avulla korkeana. Henkilöstöä koulutetaan tietoturvan ja lainsäädännön osalta säännöllisesti. Käyttöoikeuden tarkastetaan säännöllisesti.	Riski ei toteutunut.	
Pätevyysvaatimukset täyttävää henkilöstöä ei saada hakemaan avoimia työtehtäviä	Osallistutaan erilaisiin rekrytointitilaisuuksiin sekä markkinoidaan lisälmen kaupunkia hyvänä asuinpaikkana ja työnantajana.	Riski kasvanut. Hakijoiden määrä vähentynyt selkeästi ja yksittäisiin tehtäviin ei ole ollut yhtään kelpoista hakijaa.	
Väkivaltainen asiakas / henkilö toimipisteessä.	Kartoitetaan tehtävät, joissa väkivaltatilanteita voi sattua. Koulutetaan henkilöstöä. Hankitaan hälytysjärjestelmiä.	Riski ei toteutunut.	
Syntyvyyden alenemiseen ei reagoida riittävästi palvelutuotannossa.	Palvelutarpeen mahdollinen väheneminen huomioidaan investoinneissa, rekrytoinneissa ja toiminnan suunnittelussa.	Riski kasvanut. Lasten määrän lasku on alkanut.	

Kulttuuri ja vapaa-aika -vastuualue

Tilivelvollinen: kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja

Talous

3400 Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut (sis. Uimahallin)	TA 2023	TA2023 muutos	TA+muutos 2023	Toteutunut 2023	Jäljellä 2023	Tot %
Toimintatuotot	1 850 900	- 96 200	1 754 700	2 013 372	- 258 672	114,7
Toimintakulut	- 6 419 000	- 61 900	- 6 480 900	- 6 357 762	- 123 138	98,1
Henkilöstökulut	- 3 461 200	- 22 700	- 3 483 900	- 3 327 245	- 156 655	95,5
Toimintakate	- 8 029 300	-180 800	- 8 210 100	- 7 671 635	-538 465	93,4
Poistot ja arvonalentumiset	- 164 700	-	- 164 700	- 77 074	- 87 626	46,8
Muut laskennalliset kustannukset	- 515 700	-	- 515 700	- 515 959	259	100,1
Laskennalliset tuotot	-	-	-	259	259	****
Tehtävän kokonaiskustannukset	-10 560 600	- 84 600	-10 645 200	- 10 277 781	- 367 419	96,5

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Kulttuuri ja vapaa-aika -vastuualueen muodostaa kansalais- ja musiikkiopisto, kirjasto- ja kulttuuripalvelut sekä liikunta- ja nuorisopalvelut. Uimahalli kuuluu liikunta- ja nuorisopalvelujen alle ja uimahallia sitoo valtuustoon nähden toimintakate. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen tavoitteena on lisätä hyvinvointia, terveyttä ja elämän mielekkyyttä kaikissa ikäryhmissä. Yhteistyö eri toimijoiden, kuten kolmannen sektorin kanssa, oli keskeistä. Yhteisessä palvelujen Elämäni kuntoon markkinoinnissa huomioitiin kulttuurin- ja liikunnan markkinointistrategian toimenpiteet ja yhteistyö. Lapsille ja nuorille tarjottiin mm. hallitusohjelman Suomen harrastamisen malliin liittyviä monipuolisia palveluja omalla hankkeella (IHMe). Uusi osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattorin tehtävä sijoittui kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluihin. Koordinaattori vastaa koko kaupungin terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä laaditun tehtäväkuvan mukaisesti. Erityis- ja hankeavustusten merkitys palvelujen kehittämisessä oli merkittävä.

Kansalais- ja musiikkiopisto

Iisalmen kansalaisopisto on tarjonnut vapaan sivistystyön opetusta kaikille kuntalaisille. Opiston tarjonnassa korostuvat kädentaitojen ylläpito ja kehittäminen, kieli- ja taideopetus, terveyden ylläpito sekä käytännön taidot. Kansalaisopisto on järjestänyt myös maahanmuuttajille erittäin tärkeitä valtakunnallisia Yleisiä kielitutkintoja suomen kielessä (YKI).

Iisalmen kansalaisopisto on jatkanut Suomeen kotoutettavien maahanmuuttajien suomen kielen

opetusta Opetushallituksen rahoituksella. Kansalaisopistossa on kaksi ryhmää ja opetusta on molemmille ryhmille viikoittain 20 tuntia. Kurssilaisia on yhteensä yli kaksikymmentä.

Palveluissa on jatkettu monipuolisten palveluiden tuottamista kuntalaisille ja erityistä huomiota on kiinnitetty palveluiden saavutettavuuteen ja saatavuuteen. Palvelun laajuudessa on palattu koronaa edeltävälle tasolle. Opiston opettajilla ja opiskelijoilla on ollut mahdollisuus osallistua ulkomaan jaksoihin ErasmusPlus-rahoituksella.

Ylä-Savon musiikkiopistossa on tarjottu laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta musiikissa Iisalmen, Kiuruveden, Pielaveden, Sonkajärven ja Vieremän kunnissa. Opetusta on annettu Ylä-Savossa yhteensä 258 pääaineiselle opiskelijalle sekä 113 muskarilaiselle. Iisalmissa kaikki hakijat on otettu opetuksen piiriin ilman pääsykoetta.

Musiikkiopisto on tuottanut edelleen Torstaiklassiset-konserttisarjaa, jonka rahoittajina on myös kulttuuripalvelut. Samoin on mahdollistettu Ylä-Savo sinfonietaan ja Ylä-Savon viihdeorkesterin toiminta. ErasmusPlus rahoituksella on toteutettu Sinfonietaan suomalais-saksalais-italialainen yhteiskonserttiprojekti Saksassa ja Suomessa sekä neljän muun Euroopan maan kanssa toteutettu ALKEMIA-hanke, jossa osallistujaopistot tutustuttavat toisensa omaan musiikkikoulutuksen erikoisosaamiseensa. Lisäksi Allegrokuoro vieraili Espanjassa, kuten oppilaiden kamarimusiikkiryhmäkin.